

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Αστικές υποθέσεις>Επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων: επίσημη διαβίβαση νομικών εγγράφων Επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων: επίσημη διαβίβαση νομικών εγγράφων

Βέλγιο

1 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων»; Γιατί υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες για την «επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων»;

Στις υποθέσεις που άγονται ενώπιον της δικαιοσύνης, η επικοινωνία είναι πολύ σημαντική. Έχει ζωτική σημασία οι διάδικοι και το δικαστήριο να ενημερώνονται σχετικά με τις αξιώσεις του αιτούντος, τα επιχειρήματα του καθού, την εξέλιξη της διαδικασίας και την απόφαση του δικαστηρίου. Εάν ένας διάδικος δεν αποδεχθεί την απόφαση και προσφύγει σε ανώτερο δικαστήριο, τότε θα πρέπει να ενημερώσει σχετικά τους άλλους διαδίκους. Η επικοινωνία επιτυγχάνεται με την παράδοση ή την αποστολή εγγράφων (π.χ. κλήσεων, αιτήσεων, προτάσεων, αποφάσεων, εφέσεων κ.λπ.). Εν προκειμένω, δεν πρόκειται για τα ίδια τα έγγραφα του φακέλου, αλλά για τον τρόπο με τον οποίο αυτά γνωστοποιούνται στους διαδίκους και, ενδεχομένως, στο δικαστήριο. Οι σχετικοί κανόνες περιγράφονται στα άρθρα 32 έως 47 του Δικονομικού Κώδικα.

Στο Βέλγιο γίνεται διάκριση μεταξύ της κοινοποίησης και της επίδοσης.

Η επίδοση είναι κατ' ουσίαν η παράδοση ενός εγγράφου σε άλλο πρόσωπο μέσω δημοσίου λειτουργού. Στο Βέλγιο, ο εν λόγω λειτουργός καλείται δικαστικός επιμελητής. Αυτή καθ' εαυτή η επίδοση συνίσταται στην παράδοση από τον δικαστικό επιμελητή, με πράξη του, επικυρωμένου αντιγράφου του προς επίδοση εγγράφου σε άλλο πρόσωπο.

Ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να παραδώσει διάφορα έγγραφα (εφεξής «επίδοση» ή «πράξη επίδοσης»). Οι πιο γνωστές επιδόσεις είναι οι εξής:

- η κλήση προς εμφάνιση ενώπιον δικαστηρίου
- η επίδοση απόφασης (η οποία συνοδεύεται ενδεχομένως από διαταγή πληρωμής)
- η διαταγή πληρωμής
- η διαταγή παράδοσης ακινήτου
- η κατάσχεση (π.χ. κινητών, οικίας, κλπ.)
- η επίδοση ειδοποίησης

- ...

Σε αντίθεση με την επίδοση, κοινοποίηση είναι η ταχυδρομική αποστολή (δηλαδή, χωρίς μεσολάβηση δημόσιου λειτουργού) πρωτότυπου δικογράφου ή αντιγράφου του.

Η ημερομηνία της επίδοσης είναι σημαντική.

Πράγματι, σε περίπτωση κλήσης, πρέπει να τηρηθούν ορισμένες προθεσμίες μεταξύ του χρονικού σημείου της επίδοσης και του χρονικού σημείου κατά το οποίο η υπόθεση θα συζητηθεί ενώπιον του δικαστηρίου.

Όταν γίνεται επίδοση απόφασης, η ημερομηνία αυτή αποτελεί το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας ανακοπής ή έφεσης που ενδεχομένως θα ασκηθούν.

Κατά γενικό κανόνα, χρησιμοποιείται η επίδοση. Η κοινοποίηση χρησιμοποιείται σε ειδικές περιπτώσεις που ορίζονται από τον νόμο.

Επί ποινή ακυρότητας, η πράξη επίδοσης πρέπει να υπογράφεται από τον επιδιδόντα δικαστικό επιμελητή και να αναγράφει, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Δικονομικού Κώδικα:

1° την ημέρα, τον μήνα, το έτος και τον τόπο της επίδοσης

2° το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα, τον τόπο κατοικίας και, κατά περίπτωση, την ιδιότητα και την εγγραφή στο εμπορικό ή βιοτεχνικό μητρώο του προσώπου αιτήσεως του οποίου γίνεται η επίδοση

3° το επώνυμο, το όνομα, τον τόπο κατοικίας ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, τον τόπο διαμονής και, κατά περίπτωση, την ιδιότητα του καθού η επίδοση

4° το επώνυμο, το όνομα, και, κατά περίπτωση, την ιδιότητα του προσώπου στο οποίο παραδόθηκε το αντίγραφο ή το γεγονός της απόθεσης του αντιγράφου, στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1, ή της κατάθεσης της πράξης επίδοσης στο ταχυδρομείο, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 40

5° το επώνυμο και το όνομα του δικαστικού επιμελητή και τη διεύθυνση του γραφείου του

6° το κόστος της πράξης αναλυτικά.

Το πρόσωπο στο οποίο παραδίδεται το αντίγραφο θεωρεί το πρωτότυπο. Αν αρνηθεί να υπογράψει, ο δικαστικός επιμελητής αναφέρει την άρνηση αυτή στην πράξη επίδοσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Δικονομικού Κώδικα, ο δικαστικός επιμελητής δεν μπορεί να προβεί σε επίδοση:

1° σε χώρο μη προσιτό στο κοινό, πριν από τις έξι π.μ. και μετά τις εννέα μ.μ.

2° το Σάββατο, την Κυριακή ή ημέρα επίσημης αργίας (αυτός ο περιορισμός δεν εφαρμόζεται στις επιδόσεις σε ποινικές υποθέσεις: βλ. Cass., 27 Μαρτίου 1984, R.W. 1984-1985, 1093· Anvers, 2 Οκτωβρίου 1975, R.W. 1976-1977, 1834), παρά μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και με άδεια του ειρηνοδίκη, όταν πρόκειται για κλήση για υπόθεση που πρέπει να αχθεί ενώπιόν του, του δικαστή που επέτρεψε την πράξη, όταν πρόκειται για πράξη που υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση, και, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, του προέδρου του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

Με την επίδοση, ο καθού λαμβάνει αντίγραφο του εγγράφου (επίδοση), ενώ ο δικαστικός επιμελητής τηρεί το πρωτότυπο, για όσο διάστημα η υπόθεση βρίσκεται σε εκκρεμότητα στο γραφείο του. Αποκλειστικά στην περίπτωση της κλήσης, ο δικαστικός επιμελητής δεν τηρεί το πρωτότυπο, αλλά το διαβιβάζει στο δικαστήριο προς καταχώριση (ανακοίνωση της κλήσης στο δικαστήριο).

Το αντίγραφο της πράξης επίδοσης πρέπει, επί ποινή ακυρότητας, να περιέχει όλα τα στοιχεία του πρωτοτύπου και να υπογράφεται από τον δικαστικό επιμελητή (άρθρο 43 του Δικονομικού Κώδικα).

2 Ποια έγγραφα πρέπει να επιδοθούν ή να κοινοποιηθούν επισήμως;

Ο νόμος ορίζει τα έγγραφα τα οποία πρέπει ή όχι να αποτελέσουν αντικείμενο επίδοσης ή κοινοποίησης. Ο αριθμός τους είναι εντούτοις υπερβολικά μεγάλος και δεν μπορούν να παρατεθούν κατά τρόπο εξαντλητικό. Για παράδειγμα, πρόκειται για τις κλήσεις, τις αιτήσεις, τις αποφάσεις, τις εφέσεις, τις ανακοπές κ.λπ.

3 Ποιος είναι υπεύθυνος για την επίδοση ή την κοινοποίηση ενός εγγράφου;

Η επίδοση ενεργείται μέσω πράξης του δικαστικού επιμελητή και πρέπει συνεπώς να πραγματοποιείται από δικαστικό επιμελητή.

Η κοινοποίηση πραγματοποιείται από τον γραμματέα του δικαστηρίου (σπανίως από τον εισαγγελέα) με δικαστική συστημένη επιστολή (πρόκειται για ειδικό τύπο συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής) ή με απλή ή κανονική συστημένη επιστολή. Οι κανόνες σχετικά με τις δικαστικές συστημένες επιστολές εκτίθενται στο άρθρο 46 του Δικονομικού Κώδικα.

4 Έρευνες σχετικά με τη διεύθυνση

4.1 Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, προσπαθεί η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση στο εν λόγω κράτος μέλος, με δική της πρωτοβουλία, να διαπιστώσει το πού βρίσκεται ο παραλήπτης των προς επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων, εάν ο παραλήπτης δεν διαμένει πλέον στη διεύθυνση που είναι γνωστή στην αιτούσα αρχή;

Ναι.

Οι υπηρεσίες διαβίβασης που ορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις είναι για το Βέλγιο οι κατά τόπο αρμόδιοι δικαστικοί επιμελητές.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Βασιλικού Διατάγματος της 16ης Μαΐου 1986 σχετικά με την άδεια για την πρόσβαση των δικαστικών επιμελητών στο εθνικό μητρώο φυσικών προσώπων, επιτρέπεται στους δικαστικούς επιμελητές, για την εκπλήρωση των καθηκόντων που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων τους, να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 3 εδάφιο 1 σημεία 1 έως 9 και εδάφιο 2 του νόμου της 8ης Αυγούστου 1983 σχετικά με την οργάνωση εθνικού μητρώου φυσικών προσώπων. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την κύρια διεύθυνση που αναγράφεται για κάθε φυσικό πρόσωπο στα μητρώα πληθυσμού (κατοικία).

4.2 Οι αλλοδαπές δικαστικές αρχές ή/και οι διάδικοι έχουν πρόσβαση σε μητρώα ή υπηρεσίες σε αυτό το κράτος μέλος που επιτρέπουν τη διαπίστωση της τρέχουσας διεύθυνσης ενός προσώπου; Εάν ναι, ποια μητρώα ή υπηρεσίες υπάρχουν και ποια διαδικασία ακολουθείται; Ποιο είναι το ύψος των τελών, εάν προβλέπονται, που πρέπει να καταβάλλονται;

Όχι.

Κατ' αρχήν, μόνον τα πρόσωπα και οι δημόσιες αρχές, οι δημόσιοι οργανισμοί και οι επαγγελματικοί σύλλογοι του Βελγίου που αναφέρονται στο άρθρο 5 του νόμου της 8ης Αυγούστου 1983 σχετικά με την οργάνωση εθνικού μητρώου φυσικών προσώπων μπορούν να λάβουν άδεια πρόσβασης στις πληροφορίες που περιέχονται στο εθνικό μητρώο φυσικών προσώπων.

Η άδεια αυτή χορηγείται από την τομεακή επιτροπή του εθνικού μητρώου, η οποία έχει συσταθεί στο πλαίσιο της Επιτροπής για την προστασία της ιδιωτικής ζωής δυνάμει του άρθρου 15 του νόμου της 8ης Αυγούστου 1983 σχετικά με την οργάνωση εθνικού μητρώου φυσικών προσώπων.

4.3 Με ποιον τρόπο οι αρχές του εν λόγω κράτους μέλους χειρίζονται παραγγελία που έχει διαβιβαστεί βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, η οποία αποσκοπεί στην ανακάλυψη της τρέχουσας διεύθυνσης ενός προσώπου;

Δεν μπορούν να εκτελέσουν την παραγγελία, εκτός αν η αναζήτηση της διεύθυνσης αυτής ήθελε θεωρηθεί διεξαγωγή αποδείξεων προς απόκτηση αποδεικτικού μέσου προοριζόμενου να χρησιμοποιηθεί σε δικαστική διαδικασία που έχει ξεκινήσει ή εξετάζεται, σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

Η έννοια «αποδείξεις» δεν ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1206/2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακροάσεις μαρτύρων, διαδίκων ή πραγματογνωμόνων, την προσκόμιση εγγράφων, τις επαληθεύσεις, τη διαπίστωση γεγονότων, τη διαβούλευση με εμπειρογνώμονες σε θέματα οικογένειας ή ευεξίας του παιδιού.

Η παραγγελία διεξαγωγής αποδείξεων στο πλαίσιο του προαναφερόμενου κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 δεν επιτρέπεται, κατά το άρθρο 1 παράγραφος 2, «εάν οι αποδείξεις δεν προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε δικαστικές υποθέσεις που έχουν ήδη αρχίσει να εκδικάζονται ή πρόκειται να εκδικασθούν».

Κατ' αρχήν, η διεύθυνση ενός προσώπου στο οποίο επιδιόχεται ή κοινοποιείται δικαστικό ή εξώδικο έγγραφο δεν μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί αποδεικτικό μέσο, κατά την έννοια του άρθρου 1 του προαναφερόμενου κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001.

Εξάλλου, το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 ορίζει ρητά ότι η αίτηση πρέπει να περιέχει «το όνομα και τη διεύθυνση των διαδίκων [...]».

5 Ποια είναι η κανονική μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης του εγγράφου στην πράξη; Υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν (εκτός από τη μη αυτοπρόσωπη επίδοση ή κοινοποίηση που αναφέρεται κατωτέρω στο σημείο 6);

α) Επίδοση

Η μέθοδος επίδοσης ρυθμίζεται στα άρθρα 32-47 του Δικονομικού Κώδικα και ισχύει για την επίδοση τόσο σε αστικές όσο και σε ποινικές υποθέσεις.

— Αυτοπρόσωπη επίδοση (άρθρα 33-34 του Δικονομικού Κώδικα)

Εάν ο δικαστικός επιμελητής προτίθεται να πραγματοποιήσει επίδοση εγγράφου, θα επιδιώξει σε πρώτο στάδιο να παραδώσει αντίγραφο της πράξης αυτοπρόσωπως στον παραλήπτη. Γίνεται λόγος εν προκειμένω για αυτοπρόσωπη επίδοση.

Η αυτοπρόσωπη επίδοση μπορεί να γίνει στον παραλήπτη σε κάθε τόπο στον οποίο τον εντοπίζει ο δικαστικός επιμελητής. Αυτό δεν πρέπει απαραίτητως να συμβεί στον τόπο κατοικίας του παραλήπτη, μπορεί εγκύρως να συμβεί, π.χ., στον χώρο εργασίας, σε δημόσια οδό ή ακόμη και στο γραφείο του δικαστικού επιμελητή.

Προϋπόθεση γι' αυτό είναι ότι ο τόπος της επίδοσης πρέπει να βρίσκεται στην περιφέρεια αρμοδιότητας του δικαστικού επιμελητή.

Ελλείψει ένδειξης του τόπου όπου βρίσκεται ο παραλήπτης, ο δικαστικός επιμελητής στην πράξη παρουσιάζεται απευθείας στη διεύθυνση κατοικίας του παραλήπτη, με την ελπίδα να τον βρει εκεί.

Αν συναντήσει τον ίδιο τον καθού (οπουδήποτε) και ο τελευταίος αρνείται να παραλάβει το αντίγραφο του εγγράφου, ο δικαστικός επιμελητής διαπιστώνει την άρνηση και τη σημειώνει επί του πρωτοτύπου (το αντίγραφο επισυνάπτεται τότε στο πρωτότυπο), η δε επίδοση λογίζεται ότι έχει γίνει στο πρόσωπο του καθού.

Όσον αφορά την επίδοση σε νομικό πρόσωπο, λογίζεται ότι έχει γίνει στο πρόσωπο εφόσον το αντίγραφο του εγγράφου παραδίδεται στο όργανο ή τον υπάλληλο που έχει, δυνάμει του νόμου, του καταστατικού ή νόμιμης εξουσιοδότησης, την ικανότητα να εκπροσωπεί, έστω και από κοινού με άλλους, το νομικό πρόσωπο ενώπιον της δικαιοσύνης. Επομένως, σε μια SPRL (ΕΠΕ), για παράδειγμα, η επίδοση μπορεί να γίνει εγκύρως στον διαχειριστή, είτε αυτός βρίσκεται στην έδρα της εταιρείας είτε εκτός της έδρας της εταιρείας.

- Επίδοση στον τόπο κατοικίας/στην έδρα (άρθρο 35 του Δικονομικού Κώδικα)

Εάν δεν μπορεί να γίνει αυτοπρόσωπη επίδοση, η επίδοση γίνεται στην κατοικία του παραλήπτη. Ως «κατοικία» νοείται ο τόπος που αναγράφεται ως κύρια διεύθυνση του παραλήπτη στα μητρώα πληθυσμού, δηλαδή η διεύθυνση της κατοικίας.

Αν ο παραλήπτης δεν έχει επίσημη διεύθυνση κατοικίας, η επίδοση μπορεί να πραγματοποιηθεί στον τόπο διαμονής του. Ως «τόπος διαμονής» νοείται κάθε άλλη εγκατάσταση, όπως ο χώρος όπου το πρόσωπο έχει γραφείο ή εμπορική ή βιομηχανική εκμετάλλευση. Το αστυνομικό όργανο πρέπει, εφόσον του ζητηθεί, να υποδείξει στον επιδιόχοντα δικαστικό επιμελητή τον τόπο διαμονής του διαδίκου που δεν έχει επίσημη κατοικία.

Σε περίπτωση που πρόκειται για νομικό πρόσωπο, αν δεν είναι δυνατό να γίνει αυτοπρόσωπη επίδοση, αυτή γίνεται στην εταιρική ή τη διοικητική έδρα.

Κατά την επίδοση σε κατοικία, το αντίγραφο του εγγράφου παραδίδεται σε συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, υπάλληλο ή υπηρέτη του παραλήπτη. Δεν μπορεί να γίνει σε άτομο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας του. Ο δικαστικός επιμελητής αναγράφει στο πρωτότυπο και το αντίγραφο την ιδιότητα του προσώπου στο οποίο παραδίδει το αντίγραφο (π.χ. τον οικογενειακό δεσμό με τον παραλήπτη).

- Επίδοση με θεώρηση (άρθρο 38 παράγραφος 1 του Δικονομικού Κώδικα)

Αν ο δικαστικός επιμελητής δεν μπορεί να προβεί σε επίδοση με έναν από τους τρόπους που προβλέπονται προς τούτο (άρθρα 33-35 του Δικονομικού Κώδικα), η επίδοση γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1 του Κώδικα, δηλαδή με απόθεση της πράξης επίδοσης στην κατοικία ή, ελλείψει αυτής, στη διαμονή του παραλήπτη (επίδοση με θεώρηση).

Αντίγραφο του εγγράφου αφήνεται επιτόπου στο γραμματοκιβώτιο, σε κλειστό φάκελο (ο οποίος αναγράφει το γραφείο του δικαστικού επιμελητή, το επώνυμο και το όνομα του παραλήπτη και τον τόπο επίδοσης, φέρει δε τη μνεία «Pro Justitia - A remettre d'urgence» («Pro Justitia - Να παραδοθεί επειγόντως»)).

Αν δεν υπάρχει γραμματοκιβώτιο, ο δικαστικός επιμελητής έχει το δικαίωμα να αφήσει το εν λόγω αντίγραφο (εντός φακέλου) με οποιονδήποτε τρόπο (κάτω από την πόρτα, στην αυλόπορτα ή στον φράχτη ή με θυροκόλληση με κολλητική ταινία,...).

Ο δικαστικός επιμελητής αναγράφει στο πρωτότυπο της πράξης επίδοσης και στο επιδιδόμενο αντίγραφο την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της απόθεσης του εν λόγω αντιγράφου.

Το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την επίδοση του εγγράφου, ο δικαστικός επιμελητής αποστέλλει, στην κατοικία ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, στη διαμονή του παραλήπτη, επιστολή υπογεγραμμένη από τον ίδιο. Η επιστολή αυτή αναφέρει την ημερομηνία και την ώρα κατά την οποία εμφανίστηκε ο επιμελητής, καθώς και τη δυνατότητα του παραλήπτη να αναλάβει, ο ίδιος ή μέσω προσώπου που έχει εξουσιοδοτηθεί γραπτώς, επικυρωμένο αντίγραφο της πράξης επίδοσης, από το γραφείο του δικαστικού επιμελητή, εντός μέγιστης προθεσμίας τριών μηνών από την επίδοση.

Σε περίπτωση που ο παραλήπτης έχει ζητήσει την αλλαγή του τόπου κατοικίας του (αίτημα αλλαγής διεύθυνσης), η συστημένη επιστολή του τρίτου εδαφίου αποστέλλεται στον τόπο που αναγράφεται στα μητρώα πληθυσμού και στη διεύθυνση την οποία ο παραλήπτης έχει δηλώσει ως τη νέα διεύθυνση στην οποία επιθυμεί να εγκατασταθεί.

Σε περίπτωση που έχει ζητηθεί αυτεπαγγέλτως διαγραφή (της διεύθυνσης κατοικίας) για τον παραλήπτη και ο δικαστικός επιμελητής δεν μπορεί να συναγάγει από τις περιστάσεις ότι ο παραλήπτης πράγματι δεν διαμένει πλέον στη διεύθυνση κατοικίας του, τότε είναι αρκετό να πραγματοποιηθεί η επίδοση σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 2 του Δικονομικού Κώδικα (βλ. κατωτέρω).

Σε περίπτωση που έχει ζητηθεί αυτεπαγγέλτως διαγραφή, η επίδοση στον εισαγγελέα σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 2 του Δικονομικού Κώδικα (βλ. κατωτέρω) είναι αποδεκτή αποκλειστικά και μόνο όταν ο δικαστικός επιμελητής βεβαιώνεται από τις περιστάσεις ότι ο παραλήπτης πράγματι δεν διαμένει πλέον στη διεύθυνση της κατοικίας του (π.χ. όταν περιέλθει σε γνώση του δικαστικού επιμελητή ότι έχει γίνει κατά του παραλήπτη έξωση από την εν λόγω διεύθυνση) ή όταν είναι υλικά ανέφικτη η επίδοση.

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η κοινοποίηση γίνεται με επιστολή, με συστημένη επιστολή ή με δικαστική συστημένη επιστολή. Στο μέλλον, μπορεί επίσης να προβλεφθεί ως δυνατότητα η ηλεκτρονική κοινοποίηση.

- Υλική αδυναμία επίδοσης (άρθρο 38 § 2 του Δικονομικού Κώδικα)

Όταν προκύπτει από τις περιστάσεις που διαπιστώθηκαν επιτόπου (π.χ. η κατοικία έχει καταστραφεί από πυρκαγιά, η διεύθυνση της κατοικίας αποδεικνύεται χέρσο οικόπεδο), ότι είναι υλικά αδύνατο να γίνει η επίδοση μέσω απόθεσης αντιγράφου της πράξης επίδοσης στην κατοικία (ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, στην διαμονή) του παραλήπτη, η επίδοση γίνεται με παράδοση του αντιγράφου στον αρμόδιο εισαγγελέα που είναι κατά τόπο αρμόδιος για την εν λόγω πραγματική κατάσταση.

Στο πρωτότυπο και στο αντίγραφο αναγράφονται οι περιστάσεις που καθιστούν αναγκαία τη διενέργεια της επίδοσης στον εισαγγελέα.

Το ίδιο ισχύει και όταν ο χώρος (στον οποίο κατοικεί ο καθού) έχει προδηλώς εγκαταλειφθεί χωρίς να έχει ζητηθεί από τον καθού αλλαγή του τόπου κατοικίας του (π.χ. αν, σε περίπτωση έξωσης, ο καθού δεν είναι παρών, τότε η επίδοση θα γίνει στον εισαγγελέα σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 2 του Δικονομικού Κώδικα).

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, επίδοση σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 2 του Δικονομικού Κώδικα γίνεται επίσης όταν έχει ζητηθεί αυτεπαγγέλτως διαγραφή και ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να διαπιστώσει εν τοις πράγμασι ότι ο καθού πράγματι δεν κατοικεί πλέον στην αναφερόμενη διεύθυνση.

Η επίδοση στον εισαγγελέα δεν είναι έγκυρη αν ο διάδικος με επιμέλεια του οποίου έγινε η επίδοση γνώριζε τη διεύθυνση του αντικλήτου ή, κατά περίπτωση, την κατοικία του παραλήπτη.

— Επίδοση στην κατοικία του αντικλήτου (άρθρο 39 του Δικονομικού Κώδικα)

Όταν ο παραλήπτης έχει διορίσει αντίκλητο, η επίδοση ή κοινοποίηση μπορούν να γίνουν στον εν λόγω αντίκλητο. Πρόκειται για ευχέρεια και όχι για υποχρέωση. Επομένως, σε περίπτωση που έχει διοριστεί αντίκλητος, τίποτε δεν εμποδίζει τη διενέργεια επίδοσης στην πραγματική κατοικία (στο Βέλγιο) (Cass. (1ο τμήμα), 26 Φεβρουαρίου 2010, J.T., 2010, n°6397, 371· Cass. (1ο τμήμα), 10 Μαΐου 2012, R.W., 2012-13, 1212).

Προβλέπεται μόνο μία εξαίρεση, αν η πραγματική κατοικία του παραλήπτη (ή η εταιρική έδρα του) βρίσκεται στο εξωτερικό και αυτός έχει διορίσει αντίκλητο στο Βέλγιο, η επίδοση πρέπει, επί ποινή ακυρότητας, να γίνει στον αντίκλητο (άρθρο 40 του Δικονομικού Κώδικα, βλ. και Cass (1ο τμήμα), 9 Ιανουαρίου 1997, R.W. 1997-98, 811 : «Όταν ο διάδικος, με επιμέλεια του οποίου πραγματοποιείται επίδοση, γνωρίζει τη διεύθυνση του αντικλήτου του καθού, ο εν λόγω διάδικος οφείλει να δώσει εντολή για επίδοση στον εν λόγω τόπο δεν πρόκειται για ευχέρεια αλλά για υποχρέωση δημόσιας τάξης.»).

Εάν το αντίγραφο επιδίδεται εις χείρας του αντικλήτου, η επίδοση λογίζεται ότι έγινε αυτοπροσώπως. Η επίδοση ή κοινοποίηση δεν μπορούν πλέον να γίνουν στον αντίκλητο, αν ο αντίκλητος έχει αποβιώσει, αν δεν έχει πλέον εκεί την κατοικία του ή αν έχει πάψει να ασκεί δραστηριότητα.

Ο διορισμός αντικλήτου πραγματοποιείται στο πλαίσιο έννομης σχέσης μεταξύ των διαδίκων (δηλαδή στο πλαίσιο διαδικασίας μεταξύ των διαδίκων). Για τον λόγο αυτόν, ισχύει μόνο μεταξύ των διαδίκων αυτών και περιορίζεται στην εν λόγω έννομη σχέση. Στο πνεύμα αυτό, το Ακυρωτικό Δικαστήριο αποφάσισε ότι ο διορισμός αντικλήτου σε δικόγραφο της πρωτοβάθμιας διαδικασίας (π.χ. στην κλήση ή στις προτάσεις) είναι έγκυρος μόνο για ολόκληρη την πρωτοβάθμια διαδικασία, για την επακόλουθη εκτέλεση της δικαστικής απόφασης και για την άσκηση ένδικου μέσου κατά της απόφασης αυτής (από τον αντίδικο). Εάν ο διορισμός δεν επαναληφθεί σε μεταγενέστερη διαδικασία (π.χ. στον δεύτερο βαθμό), δεν ισχύει για αυτήν τη μεταγενέστερη διαδικασία (Cass. 1ο τμήμα, 30 Μαΐου 2003, R.W. 2003-2004, 974· Cass. 2ο τμήμα, 10 Μαΐου 2006, R.W. 2008-2009, 455· Cass. 1ο τμήμα, 29 Μαΐου 2009, R.W. 2010-2011, 1561).

Πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της έννοιας του «διορισμού αντικλήτου» και της έννοιας της «διεύθυνσης αναφοράς» που εξετάζεται κατωτέρω.

Όσον αφορά την εφαρμογή της γλωσσικής νομοθεσίας (νόμος της 15ης Ιουνίου 1935 για τη χρήση των γλωσσών στον τομέα της δικαιοσύνης), ο δικαστής κατασχέσεων αποφάνθηκε σαφώς στην Μπριζ (δικαστής κατασχέσεων, Μπριζ, 11 Οκτωβρίου 2006, T.G.R. 2010, 95): σημασία δεν έχει η πραγματική κατοικία, αλλά ο τόπος όπου γίνεται εν τοις πράγμασι η επίδοση (εν προκειμένω, στον αντίκλητο). Στην εν λόγω υπόθεση, τόσο ο προσφεύγων όσο και ο καθού κατοικούσαν στο γαλλόφωνο τμήμα της χώρας· ο καθού η κλήση είχε ωστόσο διορίσει αντίκλητο στο ολλανδόφωνο τμήμα. Κλητεύθηκε (μόνο στην ολλανδική γλώσσα) σε δική ανακοπής ενώπιον του δικαστή κατασχέσεων στην Μπριζ. Σύμφωνα με τη γλωσσική νομοθεσία, η κλήση έπρεπε επομένως να έχει συνταχθεί στην ολλανδική γλώσσα. Το ζήτημα ήταν αν έπρεπε να επισυναφθεί μετάφραση στη γαλλική γλώσσα, σύμφωνα με το άρθρο 38 του νόμου για τη χρήση των γλωσσών. Ο δικαστής έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαία η επισύναψη γαλλικής μετάφρασης στην κλήση που συντάχθηκε στην ολλανδική γλώσσα, δεδομένου ότι μόνον ο τόπος της επίδοσης είναι κρίσιμος για την επιλογή της γλώσσας.

- Επίδοση σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής (άρθρο 40 του Δικονομικού Κώδικα)

«Σε ό,τι αφορά τα πρόσωπα που δεν έχουν κατοικία ή διαμονή ή διορισμένο αντίκλητο στο Βέλγιο, το αντίγραφο του εγγράφου αποστέλλεται ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή από τον δικαστικό επιμελητή στην κατοικία ή στη διαμονή τους στην αλλοδαπή, αποστέλλεται δε αεροπορικώς αν το σημείο προορισμού δεν βρίσκεται εντός όμορου κράτους, με την επιφύλαξη άλλων τρόπων διαβίβασης που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ του Βελγίου και της χώρας κατοικίας ή διαμονής τους. Η επίδοση λογίζεται ότι ολοκληρώθηκε με την παράδοση του εγγράφου στο ταχυδρομείο με απόδειξη αποστολής κατά τον τρόπο που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Σε ό,τι αφορά τα πρόσωπα που δεν έχουν κατοικία ή διαμονή ή διορισμένο αντίκλητο ούτε στο Βέλγιο ούτε στην αλλοδαπή, η επίδοση γίνεται στον εισαγγελέα στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να επιληφθεί ή έχει επιληφθεί της αίτησης· εάν δεν εκκρεμεί ή δεν είχε στο παρελθόν υποβληθεί αίτηση ενώπιον του δικαστηρίου, η επίδοση γίνεται στον εισαγγελέα στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο αιτών ή, αν δεν έχει κατοικία στο Βέλγιο, στον εισαγγελέα Βρυξελλών.

(...)

Οι επιδόσεις μπορούν σε κάθε περίπτωση να γίνονται αυτοπροσώπως στον καθού αν αυτός βρεθεί στο Βέλγιο.

Η επίδοση στην αλλοδαπή ή στον εισαγγελέα δεν είναι έγκυρη αν ο διάδικος με επιμέλεια του οποίου έγινε η επίδοση γνώριζε τον τόπο κατοικίας ή τον τόπο διαμονής ή τη διεύθυνση του αντικλήτου του καθού στο Βέλγιο ή, κατά περίπτωση, στην αλλοδαπή.»

Το Ακυρωτικό Δικαστήριο εκτιμά ότι αυτό δεν αποτελεί ευχέρεια αλλά υποχρέωση δημόσιας τάξης (Cass., 9 Ιανουαρίου 1997, R.W. 1997-1998, 811).

Ο καθού που ισχυρίζεται ότι, για παράδειγμα, ο αντίδικός του γνωρίζει την κατοικία του και, ως εκ τούτου, επικαλείται τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η επίδοση στον εισαγγελέα είναι άκυρη, οφείλει να το αποδείξει. Ο κίνδυνος της απόδειξης, συνεπώς, βαρύνει τον καθού (δικαστής κατασχέσεων, Γάνδη, 18 Μαρτίου 2008, R.W. 2010-2011, 124).

- Ειδικό κανόνες σχετικά με την επίδοση (βλ. άρθρα 41 και 42 του Δικονομικού Κώδικα).

- Οι επιδόσεις και οι κοινοποιήσεις σε πρόσωπα για τα οποία έχει διοριστεί διαχειριστής από τον νόμο γίνονται στα πρόσωπα αυτά και στην κατοικία ή τη διαμονή του διαχειριστή, στον βαθμό που η επίδοση ή η κοινοποίηση συνδέονται με την εντολή του διαχειριστή (άρθρο 499/12 του Αστικού Κώδικα).

Η διεύθυνση αναφοράς: Ως «διεύθυνση αναφοράς» νοείται «είτε η διεύθυνση φυσικού προσώπου που έχει εγγραφεί στο μητρώο πληθυσμού στον τόπο όπου έχει την κύρια διαμονή του είτε η διεύθυνση νομικού προσώπου, στην οποία, με τη συναίνεση αυτού του φυσικού ή νομικού προσώπου, εγγράφεται φυσικό πρόσωπο που στερείται σταθερού τόπου διαμονής» (άρθρο 1 παράγραφος 2 του νόμου της 19ης Ιουλίου 1991).

Το πρόσωπο χωρίς σταθερό τόπο διαμονής χρησιμοποιεί επομένως, κατά κάποιον τρόπο, τη διεύθυνση κατοικίας άλλου προσώπου. Το πρόσωπο που επιτρέπει σε φυσικό πρόσωπο να χρησιμοποιεί τη διεύθυνση κατοικίας του πρώτου ως διεύθυνση αναφοράς δεσμεύεται να μεριμνά αφιλοκερδώς ώστε να παραλαμβάνει το εν λόγω φυσικό πρόσωπο όλα τα έγγραφα (π.χ. αλληλογραφία) που του απευθύνονται. Επιπλέον, η διεύθυνση αναφοράς καθιστά δυνατή τη λήψη ορισμένων επιδομάτων (η παροχή των οποίων προϋποθέτει την ύπαρξη επίσημης διεύθυνσης) (π.χ. οικογενειακών επιδομάτων, επιδομάτων ανεργίας, παροχών ασφαλιστικών οργανισμών ...) (δεν απαιτείται, ωστόσο, διεύθυνση αναφοράς για το εισόδημα κοινωνικής ένταξης!).

Τα πρόσωπα (χωρίς σταθερή κατοικία ή διαμονή) που μπορούν να χρησιμοποιούν διεύθυνση αναφοράς είναι:

- τα πρόσωπα που διαμένουν σε κινητό ενδιάστημα (π.χ. σκάφος, συρόμενο ή αυτοκινούμενο τροχόσπιτο) (αποκλείονται τα μόνιμα σταθμευμένα τροχόσπιτα)

- τα πρόσωπα που απουσιάζουν εκτός της κοινότητάς τους για διάστημα μικρότερο του έτους σε επαγγελματικά ή εκπαιδευτικά ταξίδια

- τα μέλη του στρατιωτικού και μη στρατιωτικού προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων που έχουν τοποθετηθεί στο εξωτερικό και τα μέλη του νοικοκυριού τους

- τα πρόσωπα που δεν έχουν ή δεν έχουν πλέον τόπο κατοικίας λόγω έλλειψης επαρκών πόρων.

Διεύθυνση αναφοράς μπορεί να ληφθεί μέσω του «Centre public d'aide sociale» (Δημόσιου κέντρου κοινωνικής αρωγής) ή μέσω φυσικού προσώπου.

Σε περίπτωση που ένα πρόσωπο διαθέτει διεύθυνση αναφοράς, ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να διενεργεί όλες τις επιδόσεις στη διεύθυνση αυτή, σε αντίθεση με την αρχή που περιγράφεται ανωτέρω σχετικά με τον διορισμό αντικλήτου: ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να επιδίδει στον αντίκλητο μόνον έγγραφα που αφορούν τη νομική πράξη ή διαδικασία για την οποία διορίστηκε ο αντίκλητος.

Ο δικαστικός επιμελητής δεν μπορεί εντούτοις να προβεί σε κατάσχεση στη διεύθυνση αναφοράς (εις βάρος του προσώπου που χρησιμοποιεί τη διεύθυνση αναφοράς), δεδομένου ότι το πρόσωπο αυτό θεωρείται ότι δεν διαθέτει κανένα κινητό πράγμα σε αυτή τη διεύθυνση αναφοράς.

β) Κοινοποίηση

Άρθρο 46 παράγραφος 1 [...]

«Όταν η δικαστική συστημένη επιστολή διαβιβάζεται σε έντυπη μορφή, παραδίδεται από το ταχυδρομείο αυτοπροσώπως στον παραλήπτη ή στην κατοικία του, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 33, 34, 35 και 39. Το πρόσωπο στο οποίο παραδίδεται ο φάκελος υπογράφει και σημειώνει την ημερομηνία στην απόδειξη παραλαβής που αποστέλλεται από το ταχυδρομείο στον αποστολέα. Η άρνηση υπογραφής ή σημείωσης της ημερομηνίας αναγράφεται από τον υπάλληλο του ταχυδρομείου στο κάτω μέρος της απόδειξης παραλαβής.

Όταν η δικαστική συστημένη επιστολή δεν μπορεί να παραδοθεί αυτοπροσώπως στον παραλήπτη ή στην κατοικία του, ο υπάλληλος του ταχυδρομείου αφήνει σχετικό σημείωμα. Ο φάκελος τηρείται στο ταχυδρομικό κατάστημα για οκτώ ημέρες. Μπορεί να αναληφθεί κατά τη διάρκεια της εν λόγω προθεσμίας από τον παραλήπτη αυτοπροσώπως ή από κάτοχο γραπτής εξουσιοδότησης.

Εντούτοις, σε περίπτωση που ο παραλήπτης δικαστικής συστημένης επιστολής έχει ζητήσει την ανατομή της αλληλογραφίας του σε άλλη διεύθυνση ή έχει ζητήσει να τηρείται αυτή στο ταχυδρομικό κατάστημα, ο φάκελος αποστέλλεται ή τηρείται στη διεύθυνση που όρισε ο παραλήπτης, κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από το εν λόγω αίτημα.

Επιστολή που απευθύνεται σε πτωχό παραδίδεται στον σύνδικο.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των εδαφίων 3 έως 5 ρυθμίζονται από τον Βασιλιά.

[...]

Παράγραφος 4: Ο επί της Δικαιοσύνης υπουργός μπορεί να καθορίζει τους υπηρεσιακούς τύπους και στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν την αποστολή της δικαστικής συστημένης επιστολής. Εάν ο προορισμός βρίσκεται στο εξωτερικό, η δικαστική συστημένη επιστολή αντικαθίσταται από συστημένη επιστολή μέσω ταχυδρομείου, με την επιφύλαξη των τρόπων διαβίβασης που προβλέπονται στις διεθνείς συμβάσεις και της εφαρμογής των παραγράφων 2 και 3. Όταν το ζητήσει ένας από τους προσφεύγοντες ή τους αιτούντες είτε στο εισαγωγικό δικόγραφο είτε στην αίτηση είτε εγγράφως, το αργότερο έως την πρώτη εμφάνιση ενώπιον του δικαστηρίου, οι κοινοποιήσεις με δικαστική συστημένη επιστολή αντικαθίστανται από επιδόσεις, οι οποίες γίνονται κατόπιν αιτήματος του διαδίκου που πρέπει να ενεργήσει την επίδοση.

Άρθρο 46/1 Η κοινοποίηση με απλή επιστολή σε διάδικο που εκπροσωπείται από δικηγόρο σύμφωνα με τα άρθρα 728, 729 ή 729/1, σε περίπτωση που ο τελευταίος δεν ενημέρωσε τη Γραμματεία σύμφωνα με το άρθρο 729/1 ότι έπαυσε να εκπροσωπεί τον εν λόγω διάδικο, γίνεται με απλή επιστολή στον δικηγόρο αυτόν.»

Το άρθρο 32β του Δικονομικού Κώδικα θέτει το νομικό πλαίσιο για τις ανακοινώσεις και κοινοποιήσεις μεταξύ ορισμένων παραγόντων της δικαιοσύνης.

6 Η ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων (επίδοση ή κοινοποίηση δικαστικών ή εξωδίκων πράξεων με μέσα εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής επικοινωνίας, όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ασφαλή εφαρμογή που βασίζεται στο Διαδίκτυο, φαξ, SMS κλπ.) επιτρέπεται σε αστικές υποθέσεις; Εάν ναι,

για ποιους τύπους διαδικασίας προβλέπεται η μέθοδος αυτή; Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τη διαθεσιμότητα/πρόσβαση σε αυτή τη μέθοδο επίδοσης ή κοινοποίησης εγγράφων ανάλογα με το ποιος είναι ο παραλήπτης (επαγγελματίας του νομικού κλάδου, νομικό πρόσωπο, εταιρεία ή άλλος επιχειρηματικός φορέας κλπ.);

Στο εγγύς μέλλον, θα δημιουργηθεί σύστημα επίδοσης διά της ηλεκτρονικής οδού. Το σχετικό νομικό πλαίσιο έχει ήδη διαμορφωθεί, αλλά δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ. Οι δικαστικοί επιμελητές μπορούν να αποφασίσουν σε αστικές ή ποινικές υποθέσεις αν θα διενεργήσουν επίδοση διά της ηλεκτρονικής οδού ή αυτοπροσώπως. Η αρχή της εδαφικότητας θα εξακολουθήσει να ισχύει.

Στην πράξη, η επίδοση πραγματοποιείται σε δικαστική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που επιβάλλεται από τις αρχές ή σε ηλεκτρονική διεύθυνση αντικλήτου. Για να μπορεί να διενεργηθεί ηλεκτρονική επίδοση στην ηλεκτρονική διεύθυνση, ο παραλήπτης πρέπει να δώσει τη ρητή συναίνεσή του για τον σκοπό αυτόν μέσω της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης.

7 «Μη αυτοπρόσωπη» επίδοση

7.1 Η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους επιτρέπει άλλες μεθόδους επίδοσης ή κοινοποίησης σε περιπτώσεις στις οποίες δεν κατέστη δυνατή η επίδοση ή κοινοποίηση των εγγράφων στον παραλήπτη (π.χ. κοινοποίηση στη διεύθυνση κατοικίας, στο γραφείο δικαστικού επιμελητή, μέσω ταχυδρομείου ή με θυροκόλληση);

Το βελγικό δίκαιο προβλέπει διάφορες μεθόδους διαβίβασης εγγράφων (βλ. απάντηση στην ερώτηση 5).

Ο κανονικός τρόπος διαβίβασης ενός δικαστικού εγγράφου είναι η επίδοση μέσω δικαστικού επιμελητή.

Το άρθρο 32 του Δικονομικού Κώδικα ορίζει την επίδοση ως την «παράδοση πρωτοτύπου ή αντιγράφου του εγγράφου αυτή διενεργείται με πράξη επίδοσης από δικαστικό επιμελητή ή, στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, σύμφωνα με τις μορφές που προβλέπει ο νόμος».

Εντούτοις, ο νόμος προβλέπει ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες τα έγγραφα μπορούν να διαβιβάζονται με απλή **κοινοποίηση**.

Το άρθρο 32 του Δικονομικού Κώδικα ορίζει την κοινοποίηση ως την «αποστολή πρωτοτύπου δικογράφου ή αντιγράφου του· αυτή διενεργείται μέσω ταχυδρομείου ή ηλεκτρονικής επιστολής σε ηλεκτρονική δικαστική διεύθυνση ή, στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, με τηλεομοιοτυπία ή με τον τρόπο που αυτός ορίζει».

Το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13 Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεων και κοινοποιήσεων στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις ορίζει ότι η κοινοποίηση μέσω ταχυδρομείου γίνεται με «συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής ή ισοδύναμο έγγραφο».

1. Οι κύριοι τρόποι επίδοσης

α. Η αυτοπρόσωπη επίδοση (άρθρα 33 και 34 του Δικονομικού Κώδικα)

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του Δικονομικού Κώδικα, «η επίδοση γίνεται αυτοπροσώπως όταν το αντίγραφο του εγγράφου παραδίδεται εις χείρας του παραλήπτη. Η αυτοπρόσωπη επίδοση μπορεί να γίνει στον παραλήπτη σε οποιονδήποτε τόπο τον εντοπίζει ο δικαστικός επιμελητής. Εάν ο παραλήπτης αρνείται να παραλάβει το έγγραφο, ο δικαστικός επιμελητής διαπιστώνει την άρνηση και τη σημειώνει επί του πρωτοτύπου, η δε επίδοση λογίζεται ότι έχει γίνει αυτοπροσώπως.»

Το άρθρο 34 του Δικονομικού Κώδικα προσθέτει ότι: «όσον αφορά την επίδοση σε νομικό πρόσωπο, λογίζεται ότι αυτή γίνεται αυτοπροσώπως εφόσον το αντίγραφο του εγγράφου παραδίδεται στο όργανο ή τον υπάλληλο που έχει, δυνάμει του νόμου, του καταστατικού ή νόμιμης εξουσιοδότησης, την ικανότητα να εκπροσωπεί, έστω και από κοινού με άλλους, το νομικό πρόσωπο ενώπιον της δικαιοσύνης».

β. Η επίδοση στην κατοικία (άρθρα 33 και 35 του Δικονομικού Κώδικα)

Το άρθρο 35 του Δικονομικού Κώδικα ορίζει ότι «εάν η επίδοση δεν μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως, γίνεται στην κατοικία ή, ελλείψει κατοικίας, στη διαμονή του παραλήπτη και, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, στην εταιρική ή διοικητική του έδρα. Το αντίγραφο του εγγράφου παραδίδεται σε συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, υπάλληλο ή υπηρέτη του παραλήπτη. Δεν μπορεί να γίνει σε άτομο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας του. [...]»

Κατά το άρθρο 36 του Δικονομικού Κώδικα, κατοικία είναι «ο τόπος που αναγράφεται ως κύρια διεύθυνση του προσώπου στα μητρώα πληθυσμού, ενώ διαμονή είναι κάθε άλλη εγκατάσταση, όπως ο χώρος όπου το πρόσωπο έχει γραφείο ή εμπορική ή βιομηχανική εκμετάλλευση.

γ. Η επίδοση μέσω απόθεσης αντιγράφου της πράξης επίδοσης (άρθρο 38 παράγραφος 1 του Δικονομικού Κώδικα)

Το άρθρο 38 παράγραφος 1 του Δικονομικού Κώδικα ορίζει ότι, σε περίπτωση που η επίδοση δεν μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως ή στην κατοικία, «η επίδοση συνίσταται στην απόθεση από τον δικαστικό επιμελητή στην κατοικία ή, ελλείψει κατοικίας, στη διαμονή του παραλήπτη, αντιγράφου της πράξης επίδοσης σε κλειστό φάκελο». Στον φάκελο αυτόν πρέπει να αναγράφονται ορισμένα στοιχεία, που προβλέπονται από το άρθρο 44 εδάφιο 1 του Δικονομικού Κώδικα.

Το άρθρο 38 παράγραφος 1 του Δικονομικού Κώδικα στη συνέχεια διαλαμβάνει τα εξής: «Το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την επίδοση του εγγράφου, ο δικαστικός επιμελητής αποστέλλει μέσω ταχυδρομείου, στην κατοικία ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, στη διαμονή του παραλήπτη, συστημένη επιστολή υπογεγραμμένη από τον ίδιο. Η επιστολή αυτή αναφέρει την ημερομηνία και την ώρα κατά την οποία εμφανίστηκε ο επιμελητής, καθώς και τη δυνατότητα του παραλήπτη να αναλάβει, ο ίδιος ή μέσω προσώπου που έχει εξουσιοδοτηθεί γραπτώς, αντίγραφο της πράξης επίδοσης, από το γραφείο του δικαστικού επιμελητή, εντός μέγιστης προθεσμίας τριών μηνών από την επίδοση.»

δ. Ο διορισμός αντικλήτου (άρθρο 39 του Δικονομικού Κώδικα)

Σύμφωνα με το άρθρο 39 του Δικονομικού Κώδικα: «όταν ο παραλήπτης έχει διορίσει αντικλήτο, η επίδοση ή η κοινοποίηση μπορούν να γίνουν στον εν λόγω αντικλήτο. Εάν το αντίγραφο επιδίδεται εις χείρας του αντικλήτου, η επίδοση λογίζεται ότι έγινε αυτοπροσώπως. Η επίδοση ή κοινοποίηση δεν μπορούν πλέον να γίνουν στον αντίκλητο, αν ο αντίκλητος έχει αποβιώσει, αν δεν έχει πλέον την κατοικία του εκεί ή αν έχει πάψει να ασκεί δραστηριότητα εκεί».

2. Κοινοποίηση μέσω συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής

Όταν το έγγραφο διαβιβάζεται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής, εάν ο παραλήπτης δεν μπορεί να εντοπιστεί στην αναγραφόμενη στον φάκελο διεύθυνση, αφήνεται στη διεύθυνση αυτή σημείωμα. Στην περίπτωση αυτή, ο φάκελος μπορεί να αναληφθεί από τον τόπο που ορίζεται στο σημείωμα ή τον τόπο που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του ταχυδρομείου και του παραλήπτη, εντός προθεσμίας 15 ημερών, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ημέρα προσκόμισης του φακέλου.

7.2 Εάν χρησιμοποιούνται άλλες μέθοδοι, τότε θεωρείται ότι τα έγγραφα έχουν επιδοθεί ή κοινοποιηθεί;

Όταν το έγγραφο διαβιβάζεται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής, εάν ο παραλήπτης δεν μπορεί να εντοπιστεί στην αναγραφόμενη στον φάκελο διεύθυνση, αφήνεται στη διεύθυνση αυτή σημείωμα. Στην περίπτωση αυτή, ο φάκελος μπορεί να αναληφθεί από τον τόπο που ορίζεται στο σημείωμα ή τον τόπο που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του ταχυδρομείου και του παραλήπτη εντός προθεσμίας 15 ημερών, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ημέρα προσκόμισης του φακέλου.

Όταν η πράξη διαβιβάζεται μέσω **επίδοσης**, η πράξη επίδοσης πρέπει να αναφέρει την ημερομηνία της επίδοσης (άρθρο 43 του Δικονομικού Κώδικα).

Όταν η πράξη διαβιβάζεται μέσω **κοινοποίησης**, το Βέλγιο εφαρμόζει σύστημα διπλής ημερομηνίας.

Η ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη έναντι του αποστολέα διαφέρει από εκείνη που λαμβάνεται υπόψη έναντι του παραλήπτη του εγγράφου.

Έναντι του αποστολέα, ως ημερομηνία κοινοποίησης θεωρείται η ημερομηνία αποστολής.

Το άρθρο 53α του βελγικού Δικονομικού Κώδικα ορίζει ότι, εάν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, οι προθεσμίες αρχίζουν έναντι του παραλήπτη από την πρώτη ημέρα έπειτα από εκείνη κατά την οποία ο φάκελος προσκομίστηκε προς παράδοση στον τόπο κατοικίας του ή, κατά περίπτωση, στη διεύθυνση του αντικλήτου.

7.3 Αν μια άλλη μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης είναι η κατάθεση των εγγράφων σε συγκεκριμένο τόπο (π.χ. σε ταχυδρομικό γραφείο) πώς ενημερώνεται ο παραλήπτης για την εν λόγω κατάθεση;

Όσον αφορά την **επίδοση** μέσω απόθεσης (εδώ κατάθεσης) αντιγράφου του εγγράφου της επίδοσης, βλ. παραπάνω: Η επίδοση μέσω απόθεσης αντιγράφου της πράξης επίδοσης (άρθρο 38 παράγραφος 1 του Δικονομικού Κώδικα).

7.4 Εάν ο παραλήπτης αρνείται να δεχθεί την επίδοση ή την κοινοποίηση των εγγράφων, ποιες είναι οι συνέπειες; Τα έγγραφα λογίζονται ως επιδοθέντα ή κοινοποιηθέντα, αν η άρνηση δεν ήταν νόμιμη;

Όταν η διαβίβαση του εγγράφου γίνεται μέσω **επίδοσης**, ο παραλήπτης δεν έχει δυνατότητα να αρνηθεί να το παραλάβει, εκτός εάν επικαλεστεί τους λόγους άρνησης που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 8 του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 (απαίτηση μετάφρασης).

Όταν η διαβίβαση του εγγράφου γίνεται μέσω **κοινοποίησης**, το άρθρο 53α του βελγικού Δικονομικού Κώδικα ορίζει ότι, εάν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, οι προθεσμίες αρχίζουν έναντι του παραλήπτη την πρώτη ημέρα έπειτα από εκείνη κατά την οποία ο φάκελος **προσκομίστηκε** προς παράδοση στην κατοικία του ή, κατά περίπτωση, στην κατοικία του αντικλήτου. Κατά συνέπεια, ο παραλήπτης δεν έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί να παραλάβει κοινοποίηση μέσω συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής.

Ωστόσο, ο παραλήπτης κοινοποίησης μέσω συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής δύναται να αμφισβητήσει σε μεταγενέστερο στάδιο την εγκυρότητα της κοινοποίησης αποδεικνύοντας ότι η διεύθυνση που αναγραφόταν στον συστημένο φάκελο δεν ήταν η διεύθυνση κατοικίας του ούτε η διεύθυνση της διαμονής του ούτε αυτή του αντικλήτου του. Η επίδοση μέσω πράξης δικαστικού επιμελητή είναι επομένως νομικά πιο ασφαλής σε σύγκριση με την κοινοποίηση μέσω συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής. Πράγματι, σε περίπτωση επίδοσης, ο επιδίδων δικαστικός επιμελητής επαληθεύει τη διεύθυνση του παραλήπτη στο εθνικό μητρώο φυσικών προσώπων. Εξάλλου, η ημερομηνία κοινοποίησης μέσω συστημένης επιστολής δεν μπορεί να διαπιστωθεί με βεβαιότητα εάν ο παραλήπτης δεν έχει χρονολογήσει και υπογράψει την απόδειξη παραλαβής κατά την (πρώτη) προσκόμιση του φακέλου στη διεύθυνση της κατοικίας του, της διαμονής του ή του αντικλήτου που έχει ορίσει. Αντίθετα, η ημερομηνία επίδοσης αναγράφεται πάντα στην πράξη επίδοσης.

Κατά τα λοιπά, από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 και, ιδιαίτερα, της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδικικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, την οποία υπέβαλε η Επιτροπή στις 11 Ιουλίου 2005, προκύπτει ότι η τροποποίηση του άρθρου 14 αποσκοπούσε στην «εισαγωγή ενιαίου κανόνα για όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά τις ταχυδρομικές υπηρεσίες [προβλέποντας] ομοίμορφη απαίτηση (συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής ή ισοδύναμο έγγραφο) [...]». Η απαίτηση αυτή εγγυάται με επαρκή ασφάλεια ότι ο παραλήπτης έχει λάβει την πράξη και ότι αυτό αποδεικνύεται επαρκώς». Η απαίτηση ύπαρξης απόδειξης παραλαβής αποσκοπεί επομένως στην ύπαρξη ασφάλειας δικαίου για τους διαδίκους. Σύμφωνα με τις εν λόγω προπαρασκευαστικές εργασίες, δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι ο παραλήπτης έχει «λάβει» το έγγραφο, εάν δεν έχει υπογράψει την απόδειξη παραλαβής. Εντούτοις, η λύση που προκρίνεται στο άρθρο 53α του βελγικού Δικονομικού Κώδικα συνεπάγεται ότι η κοινοποίηση πραγματοποιείται όταν η πράξη «προσκομίζεται» στη διεύθυνση της κατοικίας, της διαμονής ή του αντικλήτου του παραλήπτη, χωρίς να απαιτείται πραγματική παράδοση ούτε υπογραφή της απόδειξης παραλαβής.

8 Επίδοση ή κοινοποίηση ταχυδρομικής από το εξωτερικό (άρθρο 14 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση)

8.1 Εάν η ταχυδρομική υπηρεσία παραδίδει έγγραφο που έχει αποσταλεί από το εξωτερικό σε παραλήπτη σε αυτό το κράτος μέλος, σε περίπτωση όπου απαιτείται απόδειξη παραλαβής (άρθρο 14 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση), η ταχυδρομική υπηρεσία παραδίδει το έγγραφο μόνο στον παραλήπτη αυτοπροσώπως ή μπορεί επίσης, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες ταχυδρομικής παράδοσης, να παραδώσει το έγγραφο και σε άλλο πρόσωπο στην ίδια διεύθυνση;

Το άρθρο 1 του βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 περί ρυθμίσεως της ταχυδρομικής υπηρεσίας ορίζει ότι οι καταχωρισμένες ταχυδρομικές αποστολές είναι οι συστημένες αποστολές και οι αποστολές με δηλωμένη αξία.

Κατ' αρχήν, η συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής μπορεί να παραδίδεται μόνον στον παραλήπτη, έπειτα από επαληθεύση της ταυτότητάς του, με υπογραφή της απόδειξης παραλαβής (άρθρα 30, 53 και 54, *a contrario*, του προαναφερθέντος βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007).

Εντούτοις, το άρθρο 57 του ανωτέρω βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 ορίζει ότι «οι καταχωρισμένες ταχυδρομικές αποστολές, στις οποίες η αναγραφόμενη διεύθυνση αναφέρει πρόσωπο που έχει διοριστεί αντίκλητος από τον παραλήπτη, μπορούν να παραδίδονται στο εν λόγω πρόσωπο».

Το άρθρο 62 του ανωτέρω βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 διευκρινίζει ότι «ως παραλήπτες αλληλογραφίας που απευθύνεται σε εταιρίες, σωματεία, οργανισμούς, επιχειρήσεις και οποιεσδήποτε συλλογικές οργανώσεις θεωρούνται τα πρόσωπα που είναι ικανά να παραλαμβάνουν την αλληλογραφία, σύμφωνα με τους κανόνες του κοινού δικαίου».

Το άρθρο 58 του ανωτέρω βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 ορίζει ότι «οι καταχωρισμένες ταχυδρομικές αποστολές που απευθύνονται σε ανήλικους κάτω των 15 ετών παραδίδονται στα άτομα υπό τη μέριμνα ή την κηδεμονία των οποίων βρίσκονται οι ανήλικοι».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του ανωτέρω βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007, οι συστημένες αποστολές «μπορούν να παραδίδονται [...] σε αντιπρόσωπο του παραλήπτη [...] που είναι κάτοχος ταχυδρομικής εξουσιοδότησης με την οποία ορίζεται ρητώς ότι έχει την εξουσία να αναλάβει φακέλους ταχυδρομικών αποστολών».

8.2 Σύμφωνα με τους κανόνες ταχυδρομικής παράδοσης σε αυτό το κράτος μέλος, πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί η επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων από το εξωτερικό, βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού αριθ. 1393/2007 για την επίδοση ή κοινοποίηση, εάν ούτε ο παραλήπτης ούτε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή (εάν επιτρέπεται βάσει των εθνικών κανόνων ταχυδρομικής παράδοσης — βλ. παραπάνω) δεν βρίσκεται στη διεύθυνση όπου πρέπει να γίνει η παράδοση;

Οι φάκελοι που αποστέλλονται μέσω ταχυδρομείου παραδίδονται στην αναγραφόμενη διεύθυνση, εκτός από τις περιπτώσεις πρόδηλου σφάλματος (παραδείγματα: ανορθόγραφο όνομα οδού, εσφαλμένος αριθμός οδού, προδήλως εσφαλμένος ταχυδρομικός κώδικας κ.λπ.).

Εάν ο παραλήπτης δεν μπορεί να εντοπιστεί στην αναγραφόμενη διεύθυνση, ο συστημένος φάκελος δεν παραδίδεται, εκτός εάν ο παραλήπτης έχει ζητήσει ο ίδιος την παράδοση σε άλλη διεύθυνση στο πλαίσιο της υπηρεσίας αναπομπής σε άλλη διεύθυνση (άρθρο 51 του βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 περί ρυθμίσεως της ταχυδρομικής υπηρεσίας).

8.3 Το ταχυδρομικό κατάστημα προβλέπει συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για την παραλαβή των εγγράφων πριν επιστρέψει τα έγγραφα στον αποστολέα ως ανεπίδοτα; Εάν ναι, πώς ενημερώνεται ο παραλήπτης ότι υπάρχει αλληλογραφία για αυτόν προς παραλαβή από το ταχυδρομικό κατάστημα;

Σύμφωνα με το άρθρο 60 του βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 περί ρυθμίσεως της ταχυδρομικής υπηρεσίας «σε περίπτωση μη παράδοσης συστημένου φακέλου, αφήνεται σχετικό σημείωμα. Στην περίπτωση αυτή, οι φάκελοι [...] μπορούν να αναληφθούν από τον τόπο που ορίζεται στο σημείωμα ή τον τόπο που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του [ταχυδρομείου] και του παραλήπτη εντός προθεσμίας 15 ημερών, στην οποία δεν προσμετράται η ημέρα κατά την οποία προσκομίστηκε ο φάκελος».

Το άρθρο 66 του βασιλικού διατάγματος της 27ης Απριλίου 2007 ορίζει ότι «τα αντικείμενα ταχυδρομικών αποστολών που δεν κατέστη δυνατό να παραδοθούν στον παραλήπτη επιστρέφονται στον αποστολέα, [...] Τα αντικείμενα συστημένων αποστολών και τα βιβλία πρέπει πάντοτε να επιστρέφονται».

9 Υπάρχει έγγραφη απόδειξη της επίδοσης ή κοινοποίησης του εγγράφου;

Σε περίπτωση επίδοσης, το άρθρο 43 του Δικονομικού Κώδικα διευκρινίζει ότι το πρόσωπο στο οποίο παραδίδεται το αντίγραφο οφείλει να υπογράψει το πρωτότυπο. Αν αρνηθεί να υπογράψει, ο δικαστικός επιμελητής αναφέρει την άρνηση αυτή στην πράξη επίδοσης. Με αυτό τον τρόπο θα υπάρχει σε όλες τις περιπτώσεις η απόδειξη της επίδοσης. Είναι πολύ δύσκολο να αμφισβητηθεί η έκθεση του δικαστικού επιμελητή.

Όσον αφορά την κοινοποίηση, θα υπάρχει φυσικά γραπτή απόδειξη της, στο μέτρο που αυτή πραγματοποιείται με συστημένη επιστολή. Ομοίως, όσον αφορά τη δικαστική συστημένη επιστολή, το άρθρο 46 του Δικονομικού Κώδικα προβλέπει απόδειξη παραλαβής. Η απόδειξη αυτή φυλάσσεται στον φάκελο της διαδικασίας.

10 Τι συμβαίνει αν για κάποιο λόγο ο παραλήπτης δεν παραλάβει το έγγραφο ή η επίδοση ή κοινοποίηση γίνει κατά παράβαση των προβλεπόμενων διατάξεων (π.χ. η επίδοση ή η κοινοποίηση έγινε προς κάποιον τρίτο); Μπορεί η επίδοση ή η κοινοποίηση να είναι παρά ταύτα έγκυρη (π.χ. μπορεί να θεραπευθεί παράβαση των διατάξεων του νόμου) ή πρέπει να επιχειρηθεί νέα επίδοση ή κοινοποίηση;

Κατά κανόνα, είναι ελάχιστα πιθανό να μην παραλάβει ο παραλήπτης το έγγραφο, δεδομένου ότι η βελγική νομοθεσία χρησιμοποιεί την αυτοπρόσωπη επίδοση. Αυτό σημαίνει ότι ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει το αντίγραφο προσωπικά στον παραλήπτη. Ο νόμος προβλέπει, ωστόσο, περιπτώσεις στις οποίες το έγγραφο επιδίδεται σε τρίτον (άρθρο 35 του Δικονομικού Κώδικα) ή αφήνεται σε ορισμένη διεύθυνση (άρθρο 38). Σε αυτές τις περιπτώσεις, η επίδοση είναι απόλυτα έγκυρη, παρότι δεν έγινε αυτοπροσώπως. Το πρόσωπο που νομίμως βεβαίωσε την παραλαβή του εγγράφου, κατά το άρθρο 35, και δεν διαβίβασε ή δεν ενημέρωσε τον παραλήπτη μπορεί να υπέχει αστική ευθύνη. Η διάταξη αυτή δίνει πολύ καλά αποτελέσματα στην πράξη.

Δεν αποκλείονται ωστόσο παραβάσεις του νόμου κατά την επίδοση ή κοινοποίηση (π.χ. στην πράξη επίδοσης δεν αναφέρονται ορισμένες πληροφορίες). Η δικονομική κύρωση για παράτυπη επίδοση ή κοινοποίηση είναι η ακυρότητα των διαδικαστικών πράξεων. Οι κανόνες περί ακυρότητας περιλαμβάνονται στα άρθρα 860 έως 866 του Δικονομικού Κώδικα.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι το πρόσωπο που προκαλεί την ακυρότητα μπορεί να υπέχει ευθύνη, αν αποδειχθεί ότι η ακυρότητα προκλήθηκε από δική του υπαιτιότητα.

11 Πρέπει να πληρώσω για την επίδοση ή κοινοποίηση ενός εγγράφου και, αν ναι, πόσο;

Ο δικαστικός επιμελητής εισπράττει αμοιβή για την εργασία του. Αυτή η αμοιβή ρυθμίζεται από το άρθρο 522 παράγραφος 1 του Δικονομικού Κώδικα.

Το ακριβές κόστος, που πρέπει να γίνει σεβαστό, ορίζεται στο βασιλικό διάταγμα της 30ής Νοεμβρίου 1976 περί καθορισμού του κόστους των πράξεων που διενεργούνται από τους δικαστικούς επιμελητές σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις καθώς και ορισμένων άλλων παροχών (βλ.:

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=1976113030&table_name=loi).

Τελευταία επικαιροποίηση: 19/12/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.